

рамки згаданого Закону. При цьому, слушною є думка про те, що специфіка ліцензування таких видів господарської діяльності має бути встановлена спеціальними законами, але порядок ліцензування має бути єдиним. Саме такий підхід може запобігти постійному коригуванню встановленого Законом переліку видів господарської діяльності, що підлягають ліцензуванню, та забезпечить переважання норм базового закону про ліцензування у законах, що регулюють відносини у відповідних сферах.

Насамкінець, слід підкреслити, що будь-які зміни до законодавства потребують виважених рішень і попередньої розробки концепції внесення цих змін, що передбачала б мету внесення таких змін, на що і як вони можуть вплинути, довгострокові та короткострокові прогнози щодо бюджетних надходжень або ж витрат у випадку запровадження цих змін тощо. У цілому підтримуючи ідею внесення змін до чинного законодавства про ліцензування, вважаємо за необхідне наголосити на тому, що такі зміни повинні бути послідовними та змістовними, а також відповідати реаліям сьогодення.

Список використаних джерел:

1. Бекірова Ельвіна Ескендерівна. Правове регулювання ліцензування певних видів господарської діяльності : дис... канд. юрид. наук: 12.00.04 / НАН України; Інститут економіко-правових досліджень. – Донецьк, 2006.
2. Господарський кодекс України [Електронний ресурс] // <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/436-15>.
3. Цивільний кодекс України // [Електронний ресурс] – Режим доступу: www.rada.gov.ua.
4. Григор'єв Є.М. Ліцензування в Україні, проблеми та перспективи // Національний університет Києво-Могилянська академія : Зб. наук. пр. – Миколаїв, 2008. – Т. 4. – С. 52-53.

Яременко А.В.

студентка,

Науковий керівник: Задихайло Д.Д.

кандидат юридичних наук,

Полтавський юридичний інститут

Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого

ВІЛЬНІ ЕКОНОМІЧНІ ЗОНИ: ПОНЯТТЯ ТА ПЕРЕВАГИ ДЛЯ РОЗВИТКУ В УКРАЇНІ

Швидке розповсюдження вільних економічних зон у світі та економічні наслідки цього явища стали темою численних досліджень таких науковців, як Т.П. Данько, З.М. Округ, В.А. Дергачев, Н.А. Кухарська, В.І. Пила, О.Е. Чмир, О. Молдован, О. Єгорова, І. Луговий, Е. Лоуен, Р. Рен та ін. [1, с. 468].

Вільні економічні зони (ВЕЗ), як доведено світовим досвідом, є одним з найбільш ефективних інструментаріїв для стимулювання швидкого розвитку регіонів, залучення інвестицій, збільшення зайнятості населення і сприяння

експорту. Сьогодні в 135 країнах світу існує більше 4 тисяч ВЕЗ всіх видів, через які проходить до 20% світового товарообігу.

У середині 90-х років, дотримуючись успішних прикладів інших країн, що розвиваються, в Україні почали створювати вільні економічні зони, які надавали різного роду пільги розташованим у них підприємствам. Загалом, на території України з 1999 до 2004 р. було створено 11 вільних економічних зон.

Аналіз наукових джерел свідчить про багатогранність поняття С(В)ЕЗ та відсутність єдиної загальноприйнятої класифікації їх типів. Так, у Міжнародній Конвенції «Про спрощення та гармонізацію митних процедур» (діє з березня 1979 р.) вільна зона означає частину території держави, де будь-які ввезені товари, як правило, розглядаються в тому, що стосується імпорتنих мит і податків, як такі, що перебувають поза межами митної території і не є предметом звичайного митного контролю. У більш широкому значенні поняття С(В)ЕЗ трактують Т.Данько і Е.Округ: С(В)ЕЗ є суверенною територією держави, що є складовою господарського комплексу країни (груп країн), де забезпечується виробництво і розподіл суспільного продукту для досягнення певної конкретної, загальної, інтегрованої, корпоративної мети з використанням спеціальних механізмів регулювання суспільно-економічних відносин виробництва та розподілу, здатних до дифузного розширення її кордонів. Закон України «Про загальні засади створення і функціонування спеціальних (вільних) економічних зон» визначає С(В)ЕЗ як частину території України, на якій встановлюються і діють спеціальні правові режими економічної діяльності та порядок застосування і дії законодавства України [2, с. 130].

Попри незначну відмінність у трактуванні зазначеного терміна, більшість науковців усе ж сходяться на думці про те, що ВЕЗ є спеціальним режимом господарювання, який встановлюється відповідно до законодавства, має чіткі просторові, часові межі та цілеспрямоване функціонування.

Сьогодні найбільшого розповсюдження за кордоном має трактування ВЕЗ як територій, на яких, завдяки веденню безмитного режиму, а також за допомогою інших економічних і організаційних регуляторів стимулюється зовнішньоекономічна діяльність із залученням іноземних інвестицій. Офіційно визнаною є дефініція вільної зони (або зони «порто-франко»), котру дано у VIII доповненні до Кіотської конвенції, прийнятої у 1973 році. У ній під зоною «порто-франко» визначалась частина території, на котрій товари розглядалися як об'єкти, які знаходяться поза сферою дії національної митної системи і тому не підлягають обов'язковому митному контролю та оподаткуванню.

Вільна економічна зона – це не просто відособлена географічна територія, а, скоріш за все, частина економічного простору, де застосовується певна система пільг і стимулів, не використовувана в інших його частинах. І хоча ВЕЗ притаманні певні ознаки особливої митної території, вона все одно залишається невід'ємною частиною тієї чи іншої держави з загальним прикордонним режимом.

Існує низка переваг, які притаманні територіям, що належать до вільних економічних зон. Як свідчить досвід минулих років, функціонування ВЕЗ в

Україні сприяло: 1) розв'язанню проблеми зайнятості та формування нових робочих місць у депресивних районах з низьким рівнем економічного розвитку; 2) активізації зовнішньої торгівлі, обміну знаннями та технологіями; 3) припливу іноземних інвестицій і розширенню експортної бази; 4) збільшенню обсягів зовнішніх надходжень і поліпшенню платіжного балансу; 5) більш ефективному використанню місцевих ресурсів [3, с. 181].

Крім вирішення проблеми збільшення надходжень до бюджету, ВЕЗ має й інші позитивні сторони, а саме: підтримується пріоритетний розвиток високоефективних галузей і підприємств; здійснюється цілеспрямована підтримка соціально значущих галузей і підприємств; відсутні дотації для підприємств – потенційних банкрутів.

Переваги функціонування вільних економічних зон в Україні є більш суттєвими, порівняно з їхніми недоліками. Розвиток ВЕЗ в Україні дозволить досягти подвійного ефекту: здійснення економічних реформ з урахуванням мінімізації державних видатків, з одного боку, і стимулювання активності іноземних інвесторів – з іншого. Отже, можна зробити висновок, що розвиток ВЕЗ в Україні є необхідним, адже це призведе до економічного розвитку нашої держави.

Список використаних джерел:

1. Козуб В., Дзюбанова Н. «Вільні економічні зони як інструмент залучення іноземних інвестицій у розвиток економіки України». 2011 р. // [Електронний ресурс: <http://www.irbis-nbuv.gov.ua/>].
2. Скиба М. «Спеціальні економічні зони як інструмент активізації інвестиційно-інноваційної діяльності: теоретико-прикладний аспект»././Вісник Національної академії державного управління. – 2011. – № 3.
3. Томашевська О. «Питання функціонування вільних економічних зон в Україні». 2013 р. // [Електронний ресурс: <http://www.irbis-nbuv.gov.ua/>].